

neistostaan. Suositellen kokoelmaa etenkin kontaktiaineistojen parissa uraansa aloitteleville tutkijoille.

TIINA RUSKEEPÄÄ
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Lähteet

AMOZADEH, MOHAMMAD – HOUSE,

JULIANE 2010: Translation as a language contact phenomenon. – *Languages in Contrast* 10 s. 54–75.

AUER, PETER 1999: From codeswitching via language mixing to fused lects. Toward a dynamic typology of bilingual speech. – *International Journal of Bilingualism* 3 s. 309–332.

MATRAS, YARON 2009: *Language contact*. Cambridge Textbooks in Linguistics. Cambridge: Cambridge University Press.

PALMER, LEONARD R. 1954: *The Latin language*. London: Faber and Faber limited. *Virittäjä* 3/2014. Teemanumero. Kielikontaktit tutkimussuuntausten risteyksessä.

Näkökulmia asiantuntijadiskurssien metaforisuuteen

J. Berenike Herrmann & Tony Berber Sardinha (toim.): *Metaphor in specialist discourse*. *Metaphor in Language, Cognition & Communication* 4. Amsterdam: John Benjamins 2015. 319 s. ISBN 978-90-272-0208-6.

Metafora on kiehtonut lukuisia tutkijoita sekä kielellisenä että kognitiivisena ilmiönä (esim. Lakoff & Johnson 1980; Kövecses 2002; Simon-Vandenberg, Taverniers & Ravelli toim. 2003; Steen 2007). Tuoretta metaforatutkimusta esittelee sarja *Metaphor in Language, Cognition & Communication*. Yksi uusimmista teoksista, J. Berenike Herrmannin ja Tony Berber Sardinhan toimittama *Metaphor in specialist discourse*, rajaa metaforan tarkastelun asiantuntijadiskursseihin eli viestintään, joka on erikoistunutta muun muassa aiheen, yleisön ja kielellisten ominaisuuksien puolesta (s. 9). Teos täydentää aiempaa metaforatutkimusta etenkin erilaisilla empiirisillä sovelluksilla. Artikkelikokoelma tarjoaa näkökulmia metaforaan ja sen käyttöön puhutussa, kirjoitetussa ja multimodaalisessa

muodossa. Tutkimusaineistona on muun muassa urheiluselostuksia, tieteen tekstejä sekä tehdastyöläisten keskusteluja, joissa melun vuoksi hyödynnetään monenlaisia eleitä.

Teoksen 12 artikkelia on johdanto- ja päätäntöartikkelia lukuun ottamatta jaettu teemoittain neljään osioon. Yhteisiä nimittäjiä ovat variaatio, konteksti, tieteellinen kirjoittaminen ja tieteen yleistajuistaminen. Teemat ovat väistämättä myös päällekkäisiä – esimerkiksi kontekstin voisi ymmärtää liittyvän keskeisesti muihinkin kuin kyseisen osion artikkeleihin. Lisäksi yleistajuistamista vähintäänkin sivutaan useassa osiossa. Varsinaisiin tieteellisiin teksteihin ei kuitenkaan keskitytä kuin tieteellisen kirjoittamisen osiossa, mikä kertoo myös asiantuntijadiskurssin laveudesta teoksessa.

Metaforaa tarkastellaan kognitiivisen kielitieteen ja diskurssintutkimuksen näkökulmista, joihin yhdistetään korpuslingvististä genre- ja rekisteritutkimusta. Teos tukeutuu Swalesin (1990) genrekäsitykseen sekä Biberin (1988) määritelmään rekisteristä kielenkäytön vaihteluna, jo-

hon vaikuttavat kontekstuaaliset tekijät (s. 6). Teoksen esittelemien tutkimusten juuret ovat vahvasti Lakoffin ja Johnsonin (1980) kognitiivisessa metaforateoriassa. Johdantoartikkelissa Herrmann ja Berber Sardinha kuitenkin kytkevät tutkimukset niin sanottuun metaforatutkimuksen kolmanteen aaltoon, jota leimaa nimenomaan yhteys korpuslingvistiseen genre- ja rekisteritutkimukseen (s. 10).¹

Useita artikkeleita yhdistävät kvantitatiivinen ote sekä korpuslingvistinen lähestymistapa, joskin tutkimuksissa käytetään myös laadullisia menetelmiä. Aineistot ovat pääsääntöisesti erilaisia sähköisiä korpuksia, joihin sovelletaan enimmäkseen joko Pragglez Groupin (2007) MIP-menetelmää (*metaphor identification procedure*) tai sen laajennusta MIPVU-menetelmää (*metaphor identification procedure VU University Amsterdam*). MIP-menetelmässä tekstiaineistosta pyritään tunnistamaan metaforisesti käytetyt leksikaaliset yksiköt. Tällöin ilmauksen tekstisidonnaista merkitystä verrataan muihin, esimerkiksi perussanakirjassa mainittuihin merkityksiin. Jos voidaan osoittaa merkitysvariantti, joka on tekstisidonnaista merkitystä konkreettisempi ja perustavampi, merkitään tekstin ilmaus metaforisesti käytetyksi. (S. 58–59.) MIPVU-menetelmässä aineistosta esitään metaforisia sanoja, jotka merkitään määritetyillä kriteereillä joko suoraksi, epäsuoraksi tai implisiittiseksi metaforaksi taikka signaaliksi metaforasta. Lisäksi uudissanoista tutkitaan erikseen osia, joista ilmaus koostuu. (S. 21–22.) Metaforien analyysi kohdistuu kielelliseen, käsitteelliseen ja toiminnalliseen tasoon. Monista yhtäläisyyksistä huolimatta jokainen artikkeli tuo itsenäisen ja omin-

1. Metaforatutkimuksen ensimmäinen aalto kuvasi metaforisuutta yksittäisten tekstien avulla (ks. Lakoff & Johnson 1980). Toiselle aallolle puolestaan oli ominaista kielikorpuksen kokoaminen ja hyödyntäminen (ks. Deignan 2005).

takeisen panoksensa teokseen. Esittelen seuraavaksi artikkeleita pääpiirteittäin.

Metaforien käytön vaihtelu

Johdantoa seuraavan osion (”Metaphor variation in specialist discourse”) artikkeleissa tarkastellaan metaforien käyttöä ja vaihtelua eri genreissä ja rekistereissä. Tony Berber Sardinhan artikkeli toimii teoreettis-metodologisena perustana, joka tukee myös seuraavia artikkeleita. Berber Sardinhan tutkimus keskittyy metaforien vaihtelun systemaattisuuteen erilaisissa englanninkielisissä rekistereissä, kuten akateemisissa teksteissä, uutisissa, fiktiossa ja keskustelussa. Menetelmä yhdistää Biberin (1988) korpuslingvistiseen moniulotteiseen rekisterianalyysiin tilastollisia tekniikoita, joiden avulla tutkimus tarkastelee muun muassa metaforan ja rekisterin suhdetta (s. 19). Korpuksena käytetään VUAMCia (VU Amsterdam Metaphor Corpus), jota on hyödynnetty muissakin teoksen tutkimuksissa. Artikkelit esittelee tarkemmin myös metaforien tunnistusmenetelmää MIPVUa.

Osion toisessa artikkelissa Anke Beger vertaa, miten psykologian asiantuntijat käyttävät rakkauteen ja vihaan liittyviä metaforia verkkoneuvonnan ja akateemisen luennon genreissä. Molemmista on kyse toiminnasta, jossa asiantuntija välittää tietoa ei-asiantuntijalle. Metaforisuus on genreissä erilaista. Esimerkiksi verkkoneuvojat käyttävät käsittemetaforaa RAKKAUS ON ELÄVÄ ORGANISMI, jota ilmentää se, että suhdetta täytyy ”hoitaa”, jotta se pysyy ”vahvana” ja ”terveenä”. Akateemisella luennolla toistuu metafora RAKKAUS ON LIKETOIMINTAA, jota osoittaa esimerkiksi käsitys ihmissuhteesta ”reiluna kauppana”. Tyypillinen vihan metafora neuvoijille on VIHA ON KUUMAA, mikä ilmenee vihan tunteen vähentämisellä ”jäähdyttämällä”. Verkkoneuvojat eivät käytä lainkaan luennolla toistuvaa metaforaa VIHA ON AINETTA SÄILIÖSSÄ, jossa

vihan nähdään ”räjähtävän” ja ”valuvan” ihmisestä ulos. Artikkelin mukaan erot johtuvat genrejen erilaisista tavoitteista ja rakenteista. Neuvonta pyrkii vaikuttamaan ihmisten käsitykseen rakkaudesta ja osoittamaan, että osapuolten täytyy toimia aktiivisesti ja vastuullisesti. Luennon tavoitteena taas on lisätä opiskelijoiden tietoa ja ymmärrystä metaforisten käsitteiden avulla. (S. 71.)

Metaforan muoto ja funktio eri konteksteissa

Kolmannen osion (”Metaphor in specific contexts”) ensimmäisessä artikkelissa Alica Deignan ja Sarah Armstrong tutkivat rangaistukseen liittyviä metaforia ja metonymioita dokumenteista, jotka liittyvät Skotlannin oikeuslaitoksen rangaistusjärjestelmän uudistukseen. Huomio kohdistuu myös metaforien käytön seurauksiin ja siihen, miten ne kehystävät rikosoikeutta ja vankeusrangaistusta käsittelevien tekstien sisältöjä. Huomionarvoinen havainto on yhtäältä se, että rikosoikeuden ja rangaistuspolitiikan teksteissä hallintaan ja johtamiseen liittyvät ilmaukset hahmottuvat usein sävyllään kielteisiksi. Esimerkiksi hallinta kohdistuu aineistossa monesti asioihin, joista ei ole kyetty pääsemään eroon, kuten rikollisiin ja riskeihin. Tuomitsemisen ja yhdyskuntapalvelun tehokas johtaminen puolestaan esitetään toistuvasti ”selviytymisenä” eli toimintana, jossa tavoitteena on vaikeuksien läpi pääseminen. (S. 96–97.) Toisaalta metaforien avulla tuotetaan myös positiivisia näkökulmia. Metaforilla voidaan esimerkiksi oikeuttaa tietynlaista rangaistuspolitiikkaa esittämällä se menestyvän kansakunnan ”rakentamiseksi”. (S. 93–94.)

Kiinnostavan näkökulman metaforatutkimukseen tuo kieltenvälinen vertailu. Hyvä esimerkki on Elmar Thalhammerin korpustutkimus englannin- ja saksankielisistä jalkapallo-otteluiden radioselos-

tuksista, joille ovat ominaisia sodankäyntiin liittyvät metaforat. Tutkimus keskittyy metaforaan JALKAPALLO ON SOTAA ja pyrkii osoittamaan, että lähdealue (SOTA) voi toimia kohdealueella (JALKAPALLO) eri tehtävissä. Esimerkiksi englanninkielisessä aineistossa metaforiset ilmaukset liittyvät muun muassa tuhoon ja kuolemaan (*die for the goals* ’kuolla maalien tähden’), kun taas saksankielisessä aineistossa painottuvat strategiset siirrot pelikentällä (”hyökkääjä valloittaa pallon”).

Thalhammerin tutkimus yhdistää kvantitatiivista ja kvalitatiivista analyysia. Keskeinen kvantitatiivinen havainto on se, että lähdealue SOTA esiintyy tiuhemmin saksankielisessä korpuksessa. Kvalitatiivisen analyysin mukaan englannin kielessä taas on enemmän vaihtelua erityyppisissä metaforisissa ilmauksissa. Sen sijaan, että muutamaan sodan osa-alueeseen liittyvät metaforiset ilmaisut toistuisivat, englannissa hyödynnetään laajasti ja innovatiivisesti sodan tematiikkaa (esim. *a midfield battle* ’keskikentän taistelu’). Kieltenvälisistä eroista kertoo suoran käänkösvastineen puuttuminen. Tällainen on esimerkiksi saksankielinen sana *umzingeln* ’piirittää’. Se viittaa metaforisesti taktikointiin, kun vastustajajoukueen pelaajat ympäröivät palloa kuljettavan pelaajan.

Osion kolmannessa artikkelissa Simon Harrison tarkastelee eleiden metaforisuutta etnografisesti. Tutkimuskohteena on työntekijöiden vuorovaikutus lohitehtaan kovaäänisellä tuotantolinjalla. Tutkimus havainnollistaa eleiden ikonisyyden analyysia ja esittelee keskustelueleet (*conversational gesturing*), jotka liittyvät rupatteluun, sekä ammatilliset eleet (*technical gesturing*), jotka liittyvät kiinteästi työhön. Jälkimmäiset luokitellaan kolmeen tyyppiin. Orientaatioeleillä – kuten sormen osoituksella – työntekijät kiinnittävät toistensa huomion ja opastavat toimimaan, jos esimerkiksi tuotantolinja menee epäkuuntoon. Mittauseleillä

viestitään muun muassa, että laitteen ase-
tuksia täytyy muuttaa. Kolmantena tyyppi-
nä tarkastellaan erittäin konventionaa-
listuneita eleitä (*highly conventionalised*
gestures). Niiden merkitys on edeltäviä
eleitä läpinäkymättömämpi. Kyseisillä
eleillä ilmaistaan esimerkiksi, että kalan-
liha on liian kovaa tai pakkauslaatikot
liian täynnä.

Metafora tieteellisessä kirjoittamisessa

Neljännän osion (”Metaphor in science
writing”) artikkelit käsittelevät meta-
foraa tieteellisessä diskurssissa. J. Bere-
nike Herrmann tarkastelee kolmen meta-
foratyyppin – epäsuoran, suoran ja impli-
siittisen – viestinnällisiä funktioita. Pe-
rustyyppi eli epäsuora metafora syntyy,
kun sanaa käytetään perusmerkityksestä
poikkeavalla (mutta ei täysin irrallisella)
tavalla (esim. *he attacked my argument*
’hän hyökkäsi väitettäni vastaan’). Suora
metafora ilmenee artikkelin mukaan
tyypillisesti erillisen vertailuilmauksen
(’kuin’) avulla. Tällöin tekstiyhteydessä
epätyypillinen sanasto ei viittaa kirjai-
melliseen merkitykseen vaan on tulkit-
tavissa vertailuilmauksen kautta (esim.
the leaf is shaped like a minaret ’lehti on
muodoltaan kuin minareetti’).² Impli-
siittinen metafora ilmenee leksikaalis-
kieliopillisena korvaamisena, jolloin ni-
menomaan epäsuoraan metaforaan vii-
tataan uudelleen esimerkiksi pronomi-
nin avulla tai ellipsin keinoin (esim. *it is a*
small step – but you still have to take it ’se
on pieni askel – mutta sinun silti täytyy
ottaa se’). (S. 168–170.)

Herrmannin aineisto koostuu tieteel-
lisistä teksteistä eri aloilta: humanisti-

2. Herrmann tarkastelee siis vertausta meta-
foran alalajina samoin kuin kognitiivisessa meta-
foratutkimuksessa esim. Cameron (2003) ja Steen
ym. (2010a, 2010b). Pragglejaz Group (2007) sen
sijaan ei sisällytä vertauksia metaforiin.

sista tieteistä, luonnontieteistä, politolo-
giasta ja oikeustieteistä sekä sosiaalitie-
teistä. Analyysin perusteella tieteenaloi-
den välillä on monia eroja siinä, kuinka
niissä hyödynnetään metaforan keinoja.
Esimerkiksi humanistisissa tieteissä epä-
suora metafora voi tehdä abstrakteja ai-
heita käsitettävämmiksi, toimia tyylikei-
nona, ilmaista asennetta tai suostutella
lukijaa. Luonnontieteissä epäsuoraa me-
taforaa ilmenee vähiten, minkä tulkit-
taan johtuvan tieteenalain vaatimuksesta
erittäin tarkkaan ja suoraan ilmaisuun
(s. 182).

Toisella tavalla metaforaa lähestyy
Sanne Knudsen, joka tarkastelee diskurs-
sianalyttisessä tutkimuksessaan ekspli-
siittisiä viittauksia metaforan käsitteeseen
biologian alojen tieteellisissä artikkeleissa
(esim. – – *that was best visualized using*
a phenotype landscape metaphor – – ’sitä
visualisoitiin parhaiten fenotyyppin mai-
seman metaforalla’). Artikkelissa osoite-
taan muun muassa, että metaforisuus voi
viitata puutteelliseen, arkijärkeen poh-
jautuvaan tietoon. Toisaalta se voidaan
nähdä visualisoinnin tai tiedeviestinnän
keinona. Metafora nähdään myös keskei-
seksi käsitteeksi ja välineeksi tieteellisen
tiedon tuottamisessa. Lisäksi Knudsen tuo
esiin metaforien problematiikkaa tieteel-
lisen tiedon esittämisessä: yhtäältä meta-
fora on keino välittää tietoa havainnolli-
sesti ja ymmärrettävästi, mutta toisaalta
se voi tuottaa väärinkäsityksiä. Yksiselit-
teisyteen ja läpinäkyvyyteen pyrkivässä
tekstissä metaforat voivat olla riski, koska
lukija saattaa tulkita niitä toisin kuin kir-
joittaja on tarkoittanut. Sama problema-
tiikka tosin lienee läsnä myös muussa kie-
lenkäytössä ja eri konteksteissa.

Tieteellistä diskurssia tarkastelee myös
Thomas H. Smith asiantuntijoiden kirjoit-
tamista oppikirjoista, jotka on suunnattu
syventävän tason opiskelijoille. Kyseessä
ovat muun muassa psykologian, kieli-
tieteen ja evoluutiobiologian alojen teks-
tit, joissa käsitellään muutosta, muutok-

seen vaikuttavia tekijöitä ja niiden suhteita. Smith tarkastelee, käytetäänkö teksteissä metaforia keinoina auttaa opiskelijoita ymmärtämään paremmin muutoksia – kuten mutaatiota tai yrityksen kehittymistä. Artikkelit esittelee kymmenen metaforista lähdealuetta ja erittelee niille useita osa-alueita, joita havainnollistetaan myös visuaalisesti. Eri tieteenaloilla muutosta voidaan kuvata yleisesti matkana ”populuilla”, joissa on ”käännekohtia” ja joissa tavoitellaan ”tasapainoa”. Tämä on hyvä esimerkki myös siitä, että teksteissä käytetään pääsääntöisesti vakiintuneita metaforia – ei juurikaan innovatiivisia. Asialla on myös kääntöpuolensa: tutut metaforat saattavat Smithin mukaan yksinkertaistaa moniulotteisia asioita liikaa (s. 235).

Metafora ja yleistajuistaminen

Viimeisen osion (”Metaphor and popularization”) artikkelit tuovat näkökulmia metaforan käyttöön, kun asiantuntijatietoa välitetään mediassa suurelle yleisölle. Julia T. Williams Camus tarjoaa katsauksen tieteen yleistajuistamisen tutkimukseen. Artikkelit käsittelee metaforaa keinona rekontekstualisoida syöpään liittyvää tieteellistä tietoa yleistajuisissa sanomalehtiartikkeleissa. Tarkastelussa ovat metaforat, jotka kuvaavat syövän syitä ja kolmea sairauteen liittyvää soluprosessia englannin- ja espanjankielisissä uutisartikkeleissa. Esimerkit valottavat metaforia sekä tekstiyhteyksiä, joissa niitä käytetään, tuoden esiin muun muassa personifikaation. Kun esimerkiksi geenien esitetään aiheuttavan syöpää, niitä nimitetään parjaten *mafia* *pomoiksi* tai *Scaramangaksi*, James Bondin pahaksi vastustajaksi (s. 257).

Osion toisessa artikkelissa Amanda Williams tarkastelee metaforia poliittisessa päätöksenteossa. Näkökulma on siinä, mitä metaforia käytetään ja miten niiden avulla edistetään esimerkiksi hallitukseen ja teollisuuden liittyviä mieliku-

via poliittisissa lehdistötiedotteissa, jotka on julkaistu albertalaiset yhdistävällä *Alberta supernet* -verkkosivustolla. Metaforien analyysi tuo esiin muun muassa toimijoihin (eli hallitukseen, teollisuuteen, kansalaisiin ja teknologiaan) liitettyä aktiivisuutta ja passiivisuutta – kenellä tai millä esitetään olevan merkitystä Albertan teknologisessa kehittämisessä. Esimerkiksi teknologian nähtiin antavan provinssille aktiivisen ”johtavan roolin”, joka saa muut ”pysähtymään ja katsoomaan” sekä ”ottamaan oppia” (s. 280). Hallitus ja kansalaiset sen sijaan näyttäytyivät passiivisina, vähiten tärkeitä toimijoina esimerkiksi ”poissaolevina” tai ”sivustakatsojina” (s. 290–291).

Katsaus metaforatutkimuksen monipuolisuuteen

Teos luo havainnollisen katsauksen metaforatutkimukseen asiantuntijadiskursseissa. Artikkeleita yhdistää se, että niissä ei pohdita metaforan käsitettä yleisellä tasolla vaan esitellään erilaisia näkökulmia siihen, miten metaforaa voi tutkia asiantuntijadiskursseista. On kuitenkin hyvä pitää mielessä, että metaforaa on tarkasteltu erilaisista diskursseista aiemminkin (esim. Musolff & Zinken 2009). Metaforatutkimus luo moniulotteisen näkökulman kieleen ja sen käyttöön, mitä teoksessa havainnollistavat tutkimusten erilaiset kysymyksenasettelut, aineistot ja menetelmät. Havainnot metaforisuudesta englannin kielessä eivät sellaisenaan täydennä fennististä tutkimusta, mutta koelman esittelemät näkökulmat voivat toimia sykäyksenä ja tukena myös meikäläisten metaforien tutkimukselle. Teoksesta käy ilmi, miten metaforisuus voi olla eri kielissä erilaista, vaikka kyseessä ovat samankaltaiset aineistot, kuten radioselostukset jalkapallo-ottelusta. Tutkimukset saattavatkin antaa toimivaa vertailupohjaa esimerkiksi metaforien kieli- ja kulttuurisidonnaisuuden tarkasteluun.

Artikkeleita yhdistävät teoreettiset ja metodologiset valinnat tuovat teokseen väistämättä toistoa. Sen ansiosta jokainen artikkeli palvelee lukijaa itsenäisesti. Toisaalta näin laajassa teoksessa voisi olla harkitsemisen arvoista kuvata menetelmät vain kerran. Tiivis selostus korpuslingvistiikan menetelmistä esimerkiksi johdantoartikkelissa hyödyttäisi niitä lingvistejä ja metaforatutkijoita, jotka eivät ole erikoistuneet korpusutkimukseen.

Teoksen teoreettinen osuus sekä metaforan tarkastelu mitä moninaisimmissa asiantuntijadiskursseissa muodostavat kokonaisuuden, joka hyödyttää metaforasta, diskurssista, genrestä, rekisteristä ja tieteen yleistajuistamisesta kiinnostuneita. Syvällisin anti teoksella kuitenkin lienee tutkijoille, jotka ovat perehtyneet sekä korpuslingvistiikkaan että kognitiiviseen metaforateoriaan.

OUTI TOIJANNIEMI
 etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Lähteet

- BIBER, DOUGLAS 1988: *Variation across speech and writing*. Cambridge: Cambridge University Press.
- CAMERON, LYNNE 2003: *Metaphor in educational discourse*. Advances in applied linguistics. London: Continuum.
- DEIGNAN, ALICE 2005: *Metaphor and corpus linguistics*. Amsterdam: John Benjamins.
- KÖVECSES, ZOLTÁN 2002: *Metaphor. A practical introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- LAKOFF, GEORGE – JOHNSON, MARK 1980: *Metaphors we live by*. Chicago: The University of Chicago Press.
- MUSOLFF, ANDREAS – ZINKEN, JÖRG (toim.) 2009: *Metaphor and discourse*. London: Palgrave Macmillan.
- Pragglejaz Group 2007: MIP. A method for identifying metaphorically used words in discourse. – *Metaphor and Symbol* 22 s. 1–39.
- SIMON-VANDENBERGEN, ANNE-MARIE – TAVERNIERS, MIRIAM – RAVELLI, LOUISE toim. 2003: *Grammatical metaphor. Views from systemic functional linguistics*. Amsterdam: John Benjamins.
- STEEN, GERARD J. 2007: *Finding metaphor in grammar and usage. A methodological analysis of theory and research*. Converging Evidence in Language and Communication Research 10. Amsterdam: John Benjamins.
- STEEN, GERARD J. – DORST, ALETTA G. – HERRMANN, J. BERENIKE – KAAL, ANNA A. – KRENNMAYR, TINA 2010a: *Metaphor in usage*. – *Cognitive Linguistics* 21 s. 765–796.
- 2010b: *Method for linguistic metaphor identification. From MIP to MIPVU*. Amsterdam: John Benjamins
- SWALES, JOHN M. 1990: *Genre analysis. English in academic and research settings*. Cambridge: Cambridge University Press.